

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 25.—
za pol leta » » 13.—
za četrt » » 6.50
za en mesec » » 2.20
za Hemčijo ololetno » 29.—
za ostalo inozemstvo » 35.—
V upravištvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta » » 11.20
za četrt » » 5.60
za en mesec » » 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne številke 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . 13 »
za trikrat . . . . . 10 »
za več ko trikrat . . . . . 9 »
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Izhaja:
vsak dan, izven dni nedelje in praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisni se ne vradejo; nesfrankirane pisma se ne sprejemajo. — Uredniški telefon št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. Sprejema naročilno, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Tržaški duh — zli duh.

Cirilmetodarski tabor strašno roji, ker je »Slovenec« tako pošteno in odkrito povedal, kakšno stališče mora slovenski katolik zavzeti nasproti družbi v sedanji sestavi. Najbolj kriči »Edinost«, imenuje človeka, ki je dotični članek spisal, Terzita, bitje brez srca, kipeče samega sovraštva in klerikalne steklosti, itd., itd. Pri tem pa se je hudo izdala in povedala, zakaj ji pravzaprav naš članek ni všeč. Zato ne, ker je spisan s stališča tistega krščanstva, ki ne pozna kompromisov, s stališča »nove vere«, kakor pravi sladka tržaška teta. »Edinost« se namreč boji, da bodo katoliški Slovenci res uničili liberalno-indiferentistiškega cirilmetodarskega duha, ki obstoja v tem, da se Slovenci poplitvijo, se razliberalijo in razklerikalijo in začno zopet brezbarvno življenje »samoslovenstva«.

Za tem vam je žal, ljubi edinjaši in zato se vije vaša duša v krčih. Mi pa ponavljamo: Le ena narodna misel je: krščanska in ljudska, in kdor za te ideje dela, najbolj dela za narod in za njegovo kulturno ter gospodarsko osamosvoje. Liberalizem pa je naravnost protivnen narodni ideji, ker hoče narod brez Boga in brez ljudstva, kar je nezmisl. Tisti, ki ljudstva ne ljubijo, ne morejo naroda povzdigniti, in tisti, ki zametujejo krščanska načela, ne morejo narodu ustvariti trajnega blagra. Tako nas uči vera, tako nas je učil naš prvobornik dr. Mahnič, tako verujemo tudi mi in za edinjaško polutanstvo ni med Slovenci prostora!

Kar se pa specielno družbe tiče, nismo ničesar rekli zoper njene šole, ampak zgolj zoper cirilmetodarsko podružništvo, ki zasleduje liberalne namene in pomenja organiziranje liberalnih drobcev po slovenskih pokrajinah. **To podružništvo moramo odločno in brez ozira ne na desno, ne na levo pobijati, sprti pokončevati, da ne zraste in pod krinko narodnega dela ne okuži ljudstva!** Naše organizacije bodo tudi kot zveste straže naših načel to izvajale in »Edinost« se naj nikar ne tolaži s praznim upom, da je to le želja — Terzita.

Liberalci naj se zbirajo v cirilmetodariji, kakor se hočejo, naši ljudje pa bodo vstopali in darovali za »Narodno obrambo«. Liberalci naj točijo ginjene solze v svojih podružnicah, mi

pa bomo res delali za prosep naroda, ki obstoja v prospehu najširših plasti ljudstva, v prodiranju načel krščanstva in demokracije. Pod imenom »samonarodnosti« pa se skriva breznačelnost, paganizem in tista plitva »prosvetljenost«, pred katero bomo naše ljudstvo vedno varovali, dokler bo še kak Slovenec po zemlji hodil. Mi delamo zdaj, ko zastopniki S. L. S. korakajo na čelo narodnega boja vsega Slovenstva, liberalci pa se večjejo z vlado in nemškimi veleposestniki pa s Kurt von Bennigsnom in »Prešo«, delali pa bomo dalje tudi v svoji »Narodni obrambi«.

Tržaški cirilmetodarji pa naj skličejo protestne shode, kolikor jim ljubo — nismo se nikoli menili za vpitje liberalcev, pa se tudi zdaj ne bomo. Naš vizir je odprt, naš boj odkrit, naši načerti popolnoma jasni in naša volja nepoplgljiva. Tržaški duh pa se ne bo nikoli več med slovensko ljudstvo razpasel, med nami vlada duh naših katoliških predborcev, vlada res krščanstvo brez kompromisov, vlada narodnostna misel, ki sledi nujno iz vere v križ in vere v neskončno vrednost vsake slovenske duše pred Bogom in celim stvarstvom. Zato bo naša narodna ljubezen neminljiva in ustvariteljica trajnih del, liberalna pa bo kakor hiša, postavljena na pesek.

Ali se zdaj razumemo? Ali boste vendar enkrat izprevideli, da je slepomišljenje med nami izključeno, ali boste saj zdaj uvideli, da tega, kar smo si postavili v mnogih bojih na svojih katoliških shodih za svoj program, ne bomo pustili zamočviriti in da bo naš štiti vedno svetel in da bomo polovičarstvo tudi pod »narodno« našemo preganjali, koderkoli in kadarkoli bo sililo na dan? — Zakaj toliko besed, ko je načelno vendar vse tako jasno?

Občni zbor „Abstinenta“

je bil pretekli petek. Predsednik dr. Krek poda v velikih potezah pregled o preteklem letu, ki je bilo za naše gibanje dokaj plodovito. Posebe omenja našega (II.) kongresa dne 4. julija in najnovejšega odloka deželnega šolskega sveta v prilog našemu vprašanju, ki je zelo velike važnosti. Blagajnik poda kratko poročilo: Blagajna stoji globoko pod ničlo. Dohodkov nima društvo nikakih, podpore ni dobilo nobene. Troški pa so nemali. Stanejo tiskovine, pota k predavanjem in drugo; skioptične slike same so stale

150 K. Odkod vzeti? Če hočeš imeti, poleg dela — plačaj! To je naša bilanca.

Tajnik poroča: Naša stvar je bila nekoliko zavožena. Preteklo leto je meril naš trud na to, da se gibanje spravi spet na prav tir. To se je zgodilo. Naša stvar je zopet v tiru, obenem smo pa tudi precej napredovali. Dela je bilo lansko leto storjenega mnogo: Imeli smo mnogo odborovih sej, nad 60 predavanj po deželi, kongres, obrnili se na razne oblasti, ustanovilo se je mnogo odsekov in krožkov. — Naši napori, dasi gre s težavo, vendar niso zastoj. Deželna vlada je izdala precej strogo naredbo glede podeljevanja novih gostilniških koncesij, kar je že zadnji čas, da se bo polagoma množina gostiln vendar na neko pametno število reducirala. Največje važnosti pa je odlok c. kr. deželnega šolskega sveta, izdan 19. januarja vsem šolam, ljudskim in srednjim, na Kranjskem, kako naj delajo zoper alkoholizem. Največje važnosti, pravimo; saj je prav pri tem vprašanju treba zlasti pri mladini zastaviti, in sedaj imamo nekaj, na kar se lahko opiramo. Občni zbor je naznanilo o tem odloku vzel na znanje z velikim zadovoljstvom, in sklenil soglasno, c. kr. deželnemu šolskemu svetu za to izreči toplo zahvalo. Odlok prinese dobesečno »Zlata Doba«. Treba je zdaj le skrbeti, da se bo res izvrševal.

Enake naklonjenosti kakor od deželnega šolskega sveta bi si želeli tudi od deželnega zbora, oziroma odbora. Pravega odziva na našo »Spomenico«, ki obsega mnogo konkretnih, aktualnih in nujnih točk, dozdej ni bilo. »Abstinent« na podporo se vedno čaka. Glavna stvar pa nam vendar ni denarna podpora, več nam je moralna. Napačna je misel, da je delo za streznenje ljudstva samo privaten šport posameznikov, marveč to je delo največjega kulturnega pomena, za katero so poklicani skrbeti javni faktorji. Upamo torej in pričakujemo, da bomo od te strani tiste podpore, ki je nismo bili doslej deležni, deležni v prihodnje.

Občni zbor je to poročilo vzel na znanje, nakar se je razvil razgovor, ki so se ga udeleževali gg. Kerhne, Ravnikar, Krek, Kalan, Ogrizek. — Potem se je izvolil odbor, ki se je na predlog dr. Kreka sestavil tako: Predsednik: Slavko Ravnikar; podpredsednik: dr. Krek; tajnik: J. Kalan; odborniki Smolnikar, Kerhne, Bučar, Jakopič, Kocmur, Rozman.

Sad našega dela je: da se marsikje

mного manj pije; da se več toliko s pijačo ne sili in ponuja kakor prej; da že vsak pastir vé, kaj je alkohol in abstinenca, to se pravi: ljudstvo je z vprašanjem že precej seznanjeno; na nevarnost alkohola opozorjeno; organiziranih abstinentov cenimo približno na 800, abstinentov II. vrste, to je samo od žganja, pa že precej tisočev. Natanko statistiko bomo sestavili letos o Kresu, na kar opozarjamo naše organizacije že zdaj. Da zanimanje za našo stvar raste in v ljudstvu korenine poganja, priča »Zlata Doba«, katere število naročnikov raste z vsakim dnem. Jasno je, da smo v preteklem letu napredovali znatno; ni dvoma, da bomo v prihodnjem še bolj.

CESARJEV IZREK O VISOKI BIROKRACIJI.

»Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da se v zbornici pripoveduje sledeča epizoda. Cesar je zaslial v avdienci visokega nemškega uradnika, tajnega svetnika. Razgovorjal se je z njim o razmerah v parlamentu in o rekonstrukciji kabineta. Pri tej priliki je opomnil uradnik: »Razmere v zbornici bi bile drugačne, če bi ne bili poslanci ljubosumni eden na drugega in če bi ne bilo boja za portfelje«. Cesar je nato odgovoril: »Tekma visokih birokratov za portfelje tudi ni posebno lepak«.

O NOTRANJE - POLITIČNEM POLOŽAJU

se poroča, da se je posvetoval zbornični predsednik dr. Pattai z Bienertom o pripravah za državnozbornsko zasedanje, ki se prične 23. ali 24. t. m. Dan, ko se prične državnozbornsko zasedanje, se določi po Bienertovih konferencah z voditelji strank. Pogajanja o delovnem programu, ki obsega rekrutno predlogo, prvo branje proračuna, aneksijsko predlogo in finančno postavo, se prične že danes. Bienert je povabil k sebi za danes voditelje čeških strank. Nemški poslanci še niso povabljeni. Listi so seveda zopet vsi polni raznih poročil in modro prorokujejo že naprej, kako se razvije položaj, dasi ne znajo prav nič in so njihova poročila v prvi vrsti taka, da begajo in da prikrivajo položaj, kakršen je v resnici. Cele kupe temnobarvanih poročil so objavljali z ozirom na ponesrečeno češko deželno-zbornsko zasedanje, a poslanec Pergelt piše v svojem listu, da razmere v češkem deželnem zboru na položaj v državnem zboru ne bodo vplivale. Z ozirom na posvetovanja z Bienertom z voditelji strank je došlo več vodilnih

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska. (Dalje.)

Sestri sta zelo v skrbeh, če bo li hiša dom novega leta že popravljena. Po mojem mnenju sta lahko čisto brez skrbi, kajti dan pred božičem sem povedal mladim gospodom, da naj nas nikar ne obiščejo in pojasnil tudi, zakaj — preveč nemira je v hiši, če pridejo obiški. Svojim sestram prav rad pomagam in jih rešim neprijetnosti, če mi je le mogoče. Glava se mi bo skoraj pozdravila.

Doktor Mor pravi, da smem iti jutri že na ulico. Izvrsten saninec je zunaj — snega je en meter. Gospodje in gospice, deklice in dečki, vse je zunaj in od vseh strani žvenkljajo kraguljčki. Jezim se kakor puran, ker sem izgubil drsalke, ko se je peč razletela. Jutri je pri predikantovih zabavni večer — toda ne pri gospodu Slokum, temveč pri drugem. Upajo, da bo jako lepo, ker je lepa cesta in praznik. Predikantova gospa je prišla k nam gledat, kako se kaj celi moja glava in ob tej priliki sta se pogovarjali z mamó o

darilih. Smejala se je in izrazila upanje, da ji bo vendar kdo prinesel škatico skroba, ker ga sama nič nima in njen mož rad nosi trdo skrobljene ovratnike. Sklenil sem, da grem jutri dopoldan k Petru, ki ima trgovino z mešanim blagom in mu radi skroba povem.

Ljubi dnevnik, z Bogom, zdravstvom, oditi moram, kovček je že zaklenjen. Beti in mama sta jokali, da imate vse oči rdeče. Odpeljati se moram v več kot sto kilometrov oddaljeno šolo. V dotičnem pismu berem: »Za dečke izvrstno stanovanje na deželi. Zmerni pogoji, dobra hrana, temeljit pouk.«

Moji domači me oni večer niso marali vzeti s seboj — prosil sem jih radi tega, ker sem bil zelo radoveden, kaj vsak prinese s seboj in ker sem vedel, da bo izvrstna zabava; šel sem torej sam in sicer še pred njimi. Predikant je ravno povečerjal, a vendar mi je dovolil, da sem ostal tam. Prvi je prišel gospod Peter in prinesel skrob. Gospod Blak je prišel in prinesel skrob, gospod Jones je prinesel skrob, gospod Robinzon skrob; splošno vsi so darovali skrob. Predikant se je najpoprej smejal, a ko le ni bilo konca, se je ujezil in slednjič je z zelen zarohnel:

»Ako je to šala, prijatelji, potem je precej debela.«

Nato so se pa takoj vsi ozrlji name, ki sem pri sosednji mizi ogledoval fotografske slike in se opravičevali:

»Jurček nam je tako naročil!«

Storil sem to le radi tega, ker sem mamó sam slišal, da rabi skrob. Hotel sem ji napraviti uslugo. Ali zaslužiš potem, da me uha in pred večerjo spodi domov? Vsak drug človek bi bil vesel, če bi mu ljudje podarili toliko skroba. Nikdar več ne bom nikomur pomagal, da dobi, kar želi imeti.

Prihodnji dan je bilo splošno sankanje. Nikdo ni povabil naše Elze, da se pelje z njim, ker je zaročena, njenega zaročenca pa ni tukaj. Slišal sem, da je rekla, kako zelo rada bi šla sankat; ker me je pot vodila ravno mimo prodajalne gospoda Vilkinsa, katerega je odslovila, ker mu je konj ušel, sem stopil v prodajalno in ga vprašal, če bi ne hotel vzeti Elze seboj na sanke? Odgovoril mi je:

»Ne, nikoli ne, če bi bila tudi edina deklica na celem božjem svetu!«

Ali je bilo potrebno, da me je Elza tako klonila? Vsaj sem hotel le ustreči njeni želji!

Prihodnji dan je bilo novo leto. Nikogar ni bilo k nam in deklice so bile že vse razburjene radi dolgega čaka-

nja. Množica mladih gospodov je šla mimo hiše; nekaj se jih je obrnilo tudi k našim vratom, a notri ni prišel nikdo, ker sem privezal na držaj zvonca košek s pozivom, da naj blagovoli vsak cenjeni obiskovalec svojo cenjeno posetnico položiti v košek, ker so moje sestre raje same. Proti večeru zgrabila me je Elza za roko in rekla:

»Jurček, zopet si nekaj napravil — poglej mi naravnost v oči in povej, kaj si storil!«

Pogledal sem ji v oči in odgovoril: »Prav nič napačnega nisem storil, rešil sem vaju le neprijetnosti pri sprejemanju obiskov.«

»Kaj si napravil?« je ponovila in me tresla vedno hujše.

»Samo nekaj besed sem napisal in jih nesel v uredništvo časopisa, kakor drugi napravijo, če hočejo kaj priobčiti.«

Elza je urno zgrabila zadnjo številko časopisa, ki je ležala na mizi in brzo prelistala prve strani; ko je prišla do naznanila, je čitala:

»Vsem, katerih se tiče:

Gospici Haker nočeta bití na novega leta dan za obiskovalce doma, ker se ne počutita povsem dobro, posebno pa jih boli v križu, ako morata obleči nove svilené obleke. Tudi je preveč nepravilik, predno se dandanes pri-

poslanec na Dunaj, ki se medsebojno neobvezno razgovarjajo o položaju. Kršč.-soc. glasila sodijo, da bo trajalo državnozbornsko zasedanje tri tedne. Mladočeski izvršilni odbor je imel sejo, v kateri je razmotrival o političnem položaju in odobrili Pacakovo in Mastaljkovo poročilo o državnozbornem položaju.

KHUENOVA DELA.

Khuenova vlada je sklenila, da odstavi vse sedanje stoliške predstojnike in imenuje za stoliške predstojnike politike. Košutovci in Justhovci nameravajo nastopiti pri volitvah skupno. Koalicija je precej pobita. Hieronymi je bil v Iglavi izvoljen za poslanca. Koalijske stranke se mu niso upale postaviti niti protikandidata. Iglavski volivci so tudi najstrožje obsodili šovinizem strank iz leta 1848. Ne more se tajiti, da dobiva Khuenova vlada na Ogrskem vedno več pristašev. Ne ena stolica in nobeno mesto se še ni izjavilo na odpor, kakor svojčas proti Fejervaryju. Zato vlada upa na zmago. Khuen je s smehom izjavil koalijskim strankam, da ne računa ž njimi in da jih ne potrebuje. Khuen je bil zato dobre volje, ko je zapustil vladarja. Norčeval se je in rekel koaliciji, da jo bo odslej napadal, kjer jo bo le mogel. Hieronymi je z napadi pričel v svojem volivnem okraju. Očital je Kossuthu, da je zmanjkalo iz dohodkov državnih železnih 120 milijonov. Kossuth na to ni niti odgovoril.

PEARY KONTREADMIRAL.

Senator Halle je v američkem kongresu stavil predlog, da naj se znanega preiskovalca severnega tečaja imenuje za kontreadmirala.

NOČNO ŽENSKO DELO.

Trgovinski minister je izročil zborničnemu predsedstvu zakonski načrt o prepovedi nočnega ženskega dela v industrijskih podjetjih.

NAKLADA NA PIVO NA ČEŠKEM.

Češki deželni odbor je sklenil naprositi vlado za dovoljenje, da sme pobirati od 1. januarja do 31. marca t. l. deželno naklado na pivo.

POLJAKI IN RUSINI.

V Kurovcah so zaprli pet Rusinov, ker so pobili okna šoli. Orožništvo je zaprlo tudi nekega rusinskega vseučiliškega slušatelja, ki je nagovarjal svoje sojetnike, naj ničesar ne izpovejo in jim svetujejo, naj zahrbtno postrele šlahčeve.

PRUSKA DEŽELNA VOLIVNA REFORMA.

V pruskem deželnem zboru je min. predsednik Bethmann-Hollweg govoril o vladnem načrtu za ozirom na volivno reformo. Socialni demokrati so mu klicali »Pufj!«, za kar jih je pograjal podpredsednik, desnica jim je pa klicala: »Vun ž njimi!«

POLOŽAJ NA BALKANU.

Iz Soluna se nam piše: Zopet je srečno odvrnjena vojna nevarnost, ki je zadnje čase vznemirjala duhove. Vprašanje je, za koliko časa. To je seveda druga stvar. Vzroki, ki prinašajo vojsko, še vedno obstoje. Makedonskim hajduškim četam, bodisi te ali one narodnosti, leži močno v želodcu nova postava proti četaštvu. Tozadeva protiaģitacija kaže dovolj jasno, da je turška vlada zadela kolovodje na na najbolj čuteče mesto, kar tudi dokazuje pisava srbskih in bolgarskih listov. V resnici spoznavajo v Bolgariji kakor tudi v Srbiji, da bo neizprosno izvedenje zakona proti četaštvu naredilo nemogoče ustanavljanje hajduških čet. V Makedoniji mrgoli srbskih in

bolgarskih agitatorjev, bivših učiteljev, popov itd., ki se radi imenujejo vojvode in hočejo odrešiti svoje sorojake turškega robstva z orožjem v roki. Njim nasproti delujejo pa krvni sovražniki Albanci. Da je cilj teh hajdukov pač še daleč, si lahko mislimo. Vprašanje pa je, ali bo Turčija zmožna zatreti četaštvo za vedno kot namerava in ustvariti mir. Res, da prestavlja svoje vojake v Makedonijo, da zatre spomladi vsak pojav četaštva, ali miru in reda ne bo med prebivalstvom tudi posledje, ker turška država nima v sebi toliko moči, da bi mogla nuditi ljudem blagostanje, zlasti pa ustvariti zadovoljnost med zanemarjenim in povsod zatiranim kmečkim ljudstvom. Samo dovoljen gospodarski razvoj more ustvariti redne razmere v Makedoniji, kakor tudi drugod na Turškem. Tega pa se ne dá narediti čez noč in tudi moderni mladoturki ne bodo ustvarili miru v Makedoniji, kjer bodo Bolgari, Srbi kakor tudi Grki vedno gledali čez mejo, kjer se njihovim rojakom godi vsaj kolikor toliko boljše.

„Občinska uprava“.

Ta prepotrebni list — posebno za naša županstva — priobčuje vabilo na naročbo, iz katerega posnemamo:

Brez dvoma je list neobhodno potreben vsem županstvom brez razlike. Pa ne samo tem: Naj bi ne bilo niti ene korporacije, posebno pa niti enega izobraževalnega društva, kjer bi ne bil na razpolago vsaj po en izvod »Občinske Uprave«. — Obračamo se tudi na vse prečastite župne urade, krajne šolske svete, cestne odbore, zdravstvene zastope i. dr. faktorje, da list naročajo, pa tudi priporočajo, širijo.

Pomislimi in posebej opozarjati moramo zlasti na eno: Med vprašanji in odgovori dobi vsak naročnik dragocenih nasvetov brezplačno! Dragocenih pravimo: kajti z naročnino le 6 K na leto dobi lahko navodilo ali pravni svet, ki bi stal recimo v odvetniški pisarni mnogo več; ali pa si prihrani pravdo, ki bi ga veljala morda 50, 100 kron ali več.

Pa tudi vsak drugi bo z zanimanjem in pridom čital ta oddelek, ki ga bomo po možnosti še razširili. Delati hočemo na to, da bo list v bodoče še popolnejši. To pa nam je mogoče le takrat, če se bo krog naročnikov — a tudi plačnikov — povečal. Zato apeliramo na vse one, ki se jim pošlje prva številka V. letnika: nikari je ne vračajte! Gotovo vsak lahko utrpi naročnino 6 K, ki je v primeri z vsebino uprav malenkostna.

Kakor doslej bomo priobčevali razne — osobito na občinsko upravo se nanašajoče odločbe upravnega sodišča, deželnega odbora itd. — Seznanjali bomo svoje čitatelje z novimi odredbami državne uprave, sploh z vsem, kar jim je vedeti potrebno. — Predvsem pa bode naš edini cilj, doseči zboljšanje občinskega poslovanja. V izvirnih člankih bomo dajali potrebna navodila; zato smo si zagotovili več odličnih sotrudnikov, ki nam bodo pomagali izpopolniti list.

Ne moremo si kaj, da ne bi na tem mestu pripomnili, da se je izrazil neki višji sodni funkcionar, da je »Občinska Uprava« edini list, ki ga res z zanimanjem čita.

Županstva, preč župni uradi in druge korporacije! Pojdite in tudi vi tako storite!

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, deželni dvorec. — Dobi se lahko tudi še II., III. in IV. letnik.

Ta zares neobhodno potrebn list tudi mi toplo priporočamo, ker bo vsa-

kemu posamezniku dobrodošel svetovalec v raznih vprašanjih, zlasti glede uprave avtonomnih oblasti.

Dnevne novice.

— Lepo mnenje o slovenskih liberalcih ima vsakdo, ki jih pozna. Liberalci, in sicer slovenski, ki živijo edino le v strahu pred našo stranko, ki jim ne pripusti niti mirnega spanja, ne da bi sanjali o nas, so raztrosili v češke liste lažljivo vest, da, kakor piše včerajšnji »Nar.», »šo slovenski klerikalci pripravljeno takoj zapustiti slovensko mizo in se prodati vladi, če jim da ministra«. Stori se to po svoji stari navadi zato, da bi omajali zaupanje v našo stranko med tistimi Čehi, s katerimi so stali naši poslanci v odločnem boju proti pomemčevalnemu zistemu, dasi so dobro znali, da so razširjali neresnico v svet, in tem po slovenskih liberalcih razširjenim vestem razven »Slov. Naroda« in najbolj zabitih njegovih pristašev nihče veroval ni. Poznamo slovenske poslance, ki se v času najhujšega boja združenih Slovanov niso niti upali glasovati proti »pomemčevalni vladi, kar je gotovo jako značilno, poznamo slovenske poslance, ki so se bahali, v kako dobrem razmerju so z ministri, ob času, ko je bila »Slovanska Unija« najodločnejši boj za pravice Slovanov, ampak tisti poslanci niso pripadali naši, marveč pripadali so slovenski liberalni stranki. Za ministra? Kakor da bi ne bila dobila že lahko naša stranka ministra, če bi ji ne bilo več za pravice Slovanov, kakor za trenutne koristi. Tega sicer naši liberalci ne razumejo, ker so prezabiti, revše v lebetu, ampak trapasti pa tudi tako, da z največjo resnostjo prežvekajo stvari, ki so jih kot neresnične proglasili tisti listi, ki so jih potegnjeni od naših slovenskih liberalcih v dobri veri razširjali in končno spoznali, da ne gre koruptivnim slovenskim liberalcem nikaka vera.

— Na dr. Lamepta je hud velenemški harlekin, posl. dr. Weidenhoffer, ker se je drznil v »Reichsposti« priobčiti stvaren članek glede načrta, ki ga je kranjski deželni zbor izdelal v zadevi vodnega prava v alpskih deželah. Weidenhoffer pa je seveda tudi hud na »Reichspostu«, ker je dotični članek priobčila, češ, da je s tem »narod izdala«. — Kakor se vidi, bi bil dr. Weidenhoffer jako pripraven, da prevzame dedščino dr. Tavčarja v naši liberalni stranki, ki ima prav tako dober nos za »narodno izdajo«, kakor Malikov alter ego, dr. Weidenhoffer ...

— Imenovanje. Namestu pokojnega kanonika dekana č. gosp. Fettič-Frankheima je imenovan za okrožnega dekana ljubljanske okolice č. g. stolni dekan kanonik Matija Kolar, č. g. kanonik dr. Čekal pa za cenzorja cerkvenih računov.

— Pogreb č. g. župnika Podboja. Iz Ribnice nam poročajo: Pogreb č. g. župnika Podboja se je izvršil slovesno. Ker je bila ravno pepelnica in skrajno neugodno vreme, je bil marsikateri prijatelj zadržan. Vendar je prihitelo 14 duhovnih tovarišev, da mu skažejo zadnjo čast. Prišla je vsa Cenetova rodovina, bratje in sorodniki, množica ljudi iz trga in okolice, ki so spremlili pokojnega k hladnemu počitku. Kdor pa ni imel časa za pogreb, ga je pa pokropil v domači hiši, in marsikatera solza je kanila na njegov sveži grob. Bil je pač pokojni vsem priljubljen in od vseh spoštovan.

— Umril je v sredo ob 1. uri popoldne nenadoma Fr. Češarek, Slemenec iz trga ribniškega. Zadel ga je mrtvoud. Takih mož je malo pod ribniškimi zvonom. Ne žalujejo za njim samo domači, ampak vsi, ki so ga poznali in z njim občevali. N. v m. p.

— Postojna v morju. Koncem tega meseca se bo spustila nova Lloydova ladja »Adelsberg« (zakaj ne Postojna?) v morje. Kakor se čuje, bo navzoča pri poskusni vožnji tudi jamska komisija iz Postojne.

— Nemški list v Pulju. V Pulju je začel izhajati nemški list »Brion«. Izhajal bo od 1. februarja do 1. oktobra.

— Žaljenje Slovanov v Pulju. Iz Pulja nam poročajo: Kako tukajšnji lahoni vsako priliko porabijo, kadar se gre za sramotenje Slovanov, so pokazali na pustni torek. Različne lahonske maske so si natvezle obleko, kakršno nosijo tukajšnji Hrvati in Hrvatice. Okolu takih mask se je zbirala vsa tukajšnja mularija in ni hotelo biti konca zasmehovanja. Čudno je, da ni prišlo nikjer do kakšnih rabuk, kar je pa pripisovati veliki miroljubnosti in še večji potrpežljivosti tukajšnjih Slovanov. Slavni policiji pa bi bilo nujno svetovati, da si že danes zabilježi v koledar za leto 1911, da ne bo prihodnje leto več dovolila mulariji na tak

nečuvven način žaliti tukaj živečih Slovanov.

— Potres. V sredo ob 5. uri 55 min. zjutraj je bilo opaziti na potresni opazovalnici vojne mornarice v Pulju srednji potres. Oddaljenost mu je bila 600 kilometrov. Sumi se, da je moral biti ta potres v južni Dalmaciji ali kje na Balkanu.

— Zlata poroka. Dne 6. februarja obhajala sta Franc Vesel in njegova žena, rojena Plantar, stanujoča v Šmilhu pri Novem mestu, svojo zlato poroko. Zlate poroke veselilo se je osem otrok in več vnukov. Oba zlatopročenca sta čila za to starost, čvrsta na duhu in na telesu. Še mnogo let!

— Samoumor starke. Iz Trsta se poroča, da je včeraj ponoči skočila v mrzlici skozi okno na cesto 76-letna trgovčeva žena Uršula Kaucik, ki je bila že več dni bolna. Njen mož je spal v isti sobi. Bila je na mestu mrtva.

— Izleti članov cesarske rodbine. Iz Pulja poročajo: Njena cesarska visokost nadvojvodinja in princesinja Windischgrätz, hči pokojnega prestolonaslednika, se poda v petek z Brionskih otokov na ladji Fantasie v Miramar pri Trstu. Na Brijunske otoke pa pride 21. t. m. prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand z družino. Visoka družina bo ostala na Brijunskih otokih en mesec.

— Nesrečen padec. V Topoljah pri Mengšu je v torek, 8. t. m., Francetu Zalokarju, 28 let staremu spodletelo tako nesrečno, da je pri padcu takoj na na mestu izdihnil svojo dušo. Bil je priden in marljiv fant. Pogreb dragega rajnega je bil v četrtek ob 7. uri zjutraj. Naj v miru počiva!

— Vzorna pošta v Naklem. Odkar dovažajo nam pošto tržaški vlak, je obvezana poštarica, da hodi iskat pisma k vlaku in jih prinašati domov. Toda zadnji čas se niti tega ne stori, kljub temu, da bi še vrhu tega morala skrbeti, da dobijo ljudje pisma vsaj o pravem času domov. Mislimo, da ni nikjer zapisano, da bi morala ležati aviza pet do šest dni na pošti, predno prejmemnik dobi. No, pa da la dobi. Ampak če bodo pa pisma ostajala, kakor se je zgodilo 8. t. m. trem pismom, v snegu od kolodvora do vasi, pa jih ljudje sploh nikdar ne bodo dobili! K sreči je hodil po poti deček Javh, ki je oddal pisma na pristojno mesto.

— Krvav pust. Blizu Pulja so se v selu Katunari sprli na pustni dan in so se obdelavali s — sekirami ter so pri tem preklali Jožefu Sofiču glavo.

— V torek so nadzorovali v Gorici ministerialni tajnik N. Eltz, namestniški tajnik Prinzič in deželni šolski nadzornik dr. Kauer poslopja srednjih šol, ki so v žalostnem stanju.

— Slov. kat. izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju priredi v nedeljo, dné 13. svečana t. l. v veliki dvorani Češkega Narodnega Doma, XV., Turnergasse 9, zabavni večer s prijaznim sodelovanjem gdčne. Štefanije Skrbinske, članov slov. kat. akad. društva »Danica« in hrv. kat. akad. društva »Hrvatska«. — Spored: 1. Milutin pl. Farkaš: »Junaki iz Like« (tamburaški zbor). 2. a) Ant. Medved: »Nazaj v planinski raj« (mešani zbor); b) Jakob Aljaž: »Ne zveni mi« (mešani zbor). — 3. *** Ulomak iz opere »Pustinjakovo zvonce« (tamburaški kvartet). 4. a) D. Jenko: »Strunam (moški zbor); b) Jakob Aljaž: »Na dan« (moški zbor z bariton-solo). 5. a) Hauptmann: »Ribič«; b) Kalliwoda: »V daljavi« (poje gdčna. Štefanija Skrbinska v spremljevanjem glasovirja in vijoline). — 6. Pozdravni govor. — 7. »Revček Andrejček«, narodna igra s petjem in petih dejanjih. — Blagajna se otvori ob pol 6. uri zvečer. — Cene: Sedež I. vrste 3 K, II. vrste 2 K, III. vrste 1 K, stojišče 60 v. Začetek točno ob pol 7. uri zvečer. — Člani z legitimacijami in vojakci do narednika plačajo polovico. Zaostala članarina se lahko poravnata tudi še pri blagajni. Med koncertom in igro je prepovedano kaditi. — Odbor.

— Nakup konj za vojaško upravo. C. kr. ministrstvo za deželno brambo namerava dne 28. februarja 1910 v Šent Jerneju na Dolenjskem konje za vojaško upravo nakupovati. V prvi vrsti potrebuje imenovana uprava konje za ježo v starosti 4 do 7 let, visokosti 158 do 166 cm. Cena za enega konja se bode plačevala 700 K ter dobe dotični prodajalci, ako so prodano živali sami priredili ali vzredili, še darilo poljedelskega ministrstva v znesku 100 K, izjemoma tudi več. Da pa bode mogoče posestnikom sposobnih konj tudi druge, manjše ali večje konje, kateri ugajajo za vožnjo in za prenašanje tovorov, prodati, pride na povabilo konje-rejskega odseka na ta dan tudi druga vojaška komisija iz Maribora, katera kupuje konje za stalno vojsko. Posestniki sposobnih konj vabijo se, da ome-

pravi dobro kosilo — ostrige so zelo drage. Sploh se pa vse skupaj ne izplača, ker so dandanes mladi gospodje preveliki veterinjaki.

Blagovoljnega oprostčenja torej prosita: Luizi Haker, Elza Haker.

Suzana je gledala čez Elzina ramena v časopis ter brala; obe hkrati sta zardeli kot ogenj, pa zopet obledeli kot platno, potem se pa vsedli kakor na povelje. Zavlada je polna tišina in slišalo se je žvenkljanje kraguljkov in razposajen smeh družbe gospodov, ki je ravno šla mimo naše hiše.

»Jurček, od danes naprej te več ne poznam!« je slednjič zastokala Suzi.

»To je preveč, preveč! Nikdar več ne bom upala pogledati nikomur v obraz! To je zadnja kaplja in posoda je polna!«

Kolikor sem videl, ni bilo nobene posode z vodo v sobi — ne vem, kaj je mislila. Hotel sem vendar sestrama napraviti le veselje.

Deklice so zelo nevhvalne in ne zaslužio, da mali bratec izda 25 krajcarjev lastnega denarja samo, da bi jim napravil veselje. Domišljeval sem si, da

bom smel jesti vse torte, potice in druge sladke stvari, če ne pride nihče na obisk, pa sem se bridko varal; spodili so me in zaklenili v sobo. Novo leto je bil najdaljši dan mojega dosedanjega življenja; če bi ne bila prišla mačka k meni, bi bil brčkone zblaznel. Mačka vsaj ves čas ne kriči nad malim dečkom, da ni nič prida in druge take neslanosti. Domnevam, da bo gospica Elza zelo presenečena, ko bo hotela v nedeljo vzeti svoj klobuk in bo mačka skočila iz škatle. Včeraj sem jo zaprl notri.

Tako, sedaj pa zadnji: z Bogom! V šoli hočem biti zelo priden. Obljubil sem mami, da ji ne bom delal sramote. Nihče ne ve, da sem vzel veriverico s seboj. To se bodo dečki krohotali, če prvič, ko pridem k zajutreku, spustim veriverico po mizi.

Oh Bog! Kako osamelega se čutim. Stari gospod na bližnjem sedežu spi kot polh. Kdo ve, če bi se zbudil, ako bi mu potisnil iglo v stegno? Morda bi planil po koncu in si razbil očala.

(Dalje.)

njeni dan svoje konje v St. Jernej v pregled pripeljejo in se tamkaj do 9. ure pri uradujoči komisiji zglase. Konečno se pripomni, da namerava vojaška komisija iz Maribora pregledati tudi triletne konje, kateri so posebno sposobni za vprego pri topničarstvu. Nakup teh se pa izvrši še-le meseca majnika.

— **Brat P. Angelika Hribar**, Šimen Hribar, je umrl v Zg. Tuhinju dne 10. februarja t. l. po kratki bolezni v 78. letu svoje starosti. Do letos ni bil še nikoli bolan. Znanci, spominjajte se ga v molitvi!

— **Nadporočnik tat.** Oblasti zasledujejo pobeglega sarajevskega nadporočnika Benjamina Pechanyja radi tatvine.

— **Novice iz Bohinja.** Dne 6. t. m. so našli v fužinarskih gorah v snegu zmurnjenega gozdnega delavca Janeza Slamnika s Slamnikov nad Bohinjsko Belo. Bržkone je utrujen legel in zaspal. — Na tukajšnja županstva je poslala gozdni in domenski oskrbnik Ribitsch z Bleda »Razglas« gledi zaslišanvanja strank. V tem »Razglasu« se opozarja na stranke »posebno da naj trezne pridejo«. Bohinjci kar najodločneje odklanjamo take žaljive pripombe in Ribitscha nasprotno opozarjamo, da se s kmetom govori v dostojnem tonu, kakor se spodobi za olikane ljudi. Časi pred letom 1848 so že davno minuli, gospod Ribitsch! — Nemškutarjenje se pri raznih uradih zopet pričenja. Od okrajnega glavarstva prihaja vedno vse polno samonemških dopisov. Pričakujemo, da nastane v tem oziru skoraj red!

— **Ustanova za ljudskošolske učitelje na Kranjskem.** Za leto 1910 je razpisanih šest nagrad po 80 K 41 vin. prof. Franc Metelkove ustanove za ljudskošolske učitelje na Kranjskem. Pravico do teh nagrad imajo učitelji, ki se odlikujejo po svoji pravosti, učni sposobnosti, gojenju slovenskega jezika in vsled vzornega gospodarstva v šolskih vrtilih. Prošnje s tozadevnimi izpričevani je vložiti najkasneje do 15. februarja 1910 pri c. kr. okrajnih šolskih svetih.

— **V varstvo planinske flore** name-rava inovoška sekcija nemškega planinskega društva predlagati nov zakon, ker dosedanji varuje le planinke. Bil bi tudi pri nas umesten tak izpremenjen zakon v varstvo planinskih cvetk!

Štajerske novice.

š **Občinske volitve v Leitersbergu pri Mariboru.** — Poraz nemških nacionalcev. Včeraj, dne 10. februarja, so se vršile za našo občino občinske volitve. Kakor je znano, je imel vse vrhovno oblast nad našo občino dosedaj znani štajercijanec Senekowitsch. »Štajerčeva« stranka ga je večkrat postavila za kandidata pri deželnozborskih in državnozborskih volitvah. Povsod je nastopal kot nekaj gospodar vse občine, tako da se je zasnivala proti njemu močna opozicija, ki sestoji iz Slovencev in trezno mislečih Nemcev. Pri včerajšnjih volitvah je opozicija sijajno zmigala v III. in II. razredu. Rezultat v III. razredu je: opozicija 55 glasov, v II. razredu opozicija 11—12 glasov, nemški nacionalci 8—9 glasov. V I. razredu je z največjo silo zmigal Senekowitsch, v tem razredu je tudi zmigal Franc Girstmayr, ki pa sedaj nastopa proti Senekowitschevi stranki. Najhujši naši narodni in verski nasprotniki so torej poraženi.

š **Nemci so si v laseh.** Da so si celjski Nemci pridno v laseh, je gotova stvar, saj še zdaj ni polegla nadutost med obema nemškima liberalnima strankama od znane zadeve Vošnjak-Aistrich. Mi se tega nespornostmi je veselimo, kajti pokazali so se pri aferi Vošnjak - Aistrich marsikateri »pristni« Nemci, da so — renegati. Rojeni Slovenci, da, še bivši člani narodnih društev, so zatajili svoj materini jezik, postali so uskok. — Pošteno sprli so se pa tudi sedaj mariborski Nemci med seboj. Uprava nemškega gledališča in nemške kazine je v groznih dolgovih in si ne zna drugače pomagati, kot da z Veliko nočjo t. l. gledališke predstave ustavi. Vprašanje je prišlo pri zadnji seji mestnega sveta na dnevni red. Toda mestni očetje niso mogli priti do pravega zaključka, pač pa so se pošteno sprli. »Kasa« gledališkega društva, oziroma kazine je skoraj popolnoma prazna; gledališče samo izkazuje 148.000 kron dolga. Kdo bo plačal ta primanjkljaj? Gotovo bodo tudi naši davkopllačevalci prisiljeni prispevati velike vsote.

š **Sv. Lenart v Slovenskih goricah.** Opozarjamo zopet naše fante in može na krščansko-socialni tečaj, ki se vrši dne 14. in 15. t. m. Tečaj, ki je velikega

pomena za izobrazbo našega ljudstva, priredi S. K. S. Z. za Štajersko.

š **Umrl je** v Mariboru v pokojeni blagajnik mariborske občinske hranilnice g. J. Škoflek.

VIHARJI NA JADRANSKEM MORJU.

Iz Reke se nam poročajo: V Kvarneru razsaja vedno bolj močna bora, ki ovira ves promet po cestah. Telefonski promet je prekinjen. Tudi v luki je naredil vihar mnogo škode. Blaga ni mogoče izlagati in nalagati na ladje ter počiva sploh vse pristaniško delo. Angleški parnik »Indus« in ogrski parnik »Franz Kossuth« nista mogla odpluti. Angleški parnik »Flavian« se je moral usidрати zunaj luke. Gore in morski breгови so pokriti s snegom.

Ljubljanske novice.

Ij **Javno predavanje.** V torek je predaval v S. K. S. Z. cand. jur. A. Ogrizek o borzi. Razložil je razvoj borze in njen pomen za trgovino. Osvetlil je pa na drugi strani njene slabe lastnosti. Kajti s pomočjo terminskih osobito diferencialnih kupčij je zadobila borza značaj hazardne igralnice, kjer se vzbujajo in gojijo najostudnejše strasti spekulantov. Zato je velike važnosti postava z dne 4. maja leta 1903, katera preprečuje terminske kupčije na žitnih borzah. Želeti bi le bilo, da se ta postava še bolj izpopolnjuje in bi se nje veljavnost raztegnila ne le na žitne, ampak tudi na druge borze. Kljub mnogih pustnih prireditvah je bila udeležba vendar zadovoljiva. — Prihodnji torek predava urednica gospa Ivanka Klemenčičeva.

Ij **Slovensko deželno gledališče.** Zaradi temeljitih priprav operne in operetne novitete se mora za jutri in nedeljo repertoire izpremeniti ter se uprizori jutri, v soboto zvečer za par-abonente tretjič opereta »Logarjeva Krista«. — V nedeljo popoldne ob treh se igrajo izven abonementa (za lože par) »Rokovnjači« s petjem in godbo, zvečer pa se igra tretjič za nepar-abonente opereta »Ločna žena«. — V torek je benefica gdč. Hadrbolčeve ter se uprizori prvič Lehárjev »Piskrovezec«. — V soboto, dne 19. t. m., gostuje v operi »Troubadour« prvi baritonist zagrebške opere g. Marko Vučković, bivši prvi bariton »Narodniho divadla« v Pragi.

Ij **Novo orglje v gimnazijski kapelici.** Kapelica I. državne gimnazije v Ljubljani je te dni, kakor smo že omenili, po skrbi ravnatelja dr. Požarja, vnetega prijatelja glasbe, in po velikodušnosti plemenitih dobrotnikov dobila nove orglje. Lične so in po velikosti urejene prostoru. Na svečnico so pri slovesni službi božji v splošno veselje mladine prav dobro prestale prvo preskušnjo. Strokovnjaška ocena brez dvojbe podá ugodno sodbo. Načrt je napravil č. P. Hugolin Sattner O. S. T., blagoslovil jih je katehet dr. Svetina. Darovali pa so za orglje: po 100 K: gospa Josipina Jarc, gospa Uršula Souvan; po 50 K: častni kanonik vodja dr. Josip Lesar, gospa Justina dr. Požarjeva, ravnatelj dr. Lovro Požar, gimnazijski katehet dr. Ivan Svetina; po 30 K: gimnazijski katehet dr. I. Levičnik, profesor Maks Pleteršnik; po 20 K: generalni vikar Ivan Flis, župnik v pokopju Ivan Košmelj, župnik Franc Pavlič, veletovarnar Karol Pollak; župnik Ivan Renier, stolni prošt Ivan Sajovic; po 10 K: semeniški pevovodja Franc Ferjančič, stolni kanonik Ant. Fetič-Frankheim; stolni kanonik dr. Andrej Karlin, prof. v pokoju Josip Klemenčič, stolni dekan Matija Kolar, profesor Anton Kržič, dekan Franc Kummer, neimenovan, profesor v p. dr. Josip Nejedly, stolni kanonik Ivan Sušnik, profesor bogoslovja mons. dr. Aleš Ušeniknik, gospodična Marija Kressner, mons. Anton Zupančič; po 7 K: župnik Jakob Aljaž; po 6 K: profesorja bogoslovja dr. Ivan Janežič in dr. Josip Gruden; po 5 K: okrajni glavar v p. Gustav del Cott, profesor bogoslovja dr. Josip Dolenc, knežšk. tajnik Franc Dostal, stolni kanonik Tomaž Kajdiž, stolni kanonik Ivan Koren, zdravnik dr. Avgust Levičnik, župnik Tomaž Potočnik, vodja stolnega kora Stanko Premrl, kn. šk. kancelar Viktor Steska, profesor bogoslovja dr. Fr. Ušeniknik; po 4 K: kn. šk. tajnik Karol Čerin, župnik Franc Kušar. Vsem darotelnem Bog stotero povrni!

Ij **Uporni realci.** Včeraj dopoldne so se vsi dijaki četrtega razreda na tukajšnji realki odstranili od 10. do 11. ure iz šole, ker, kakor zatrjujejo, ne morejo prenašati šikaniranja profesorja matematike g. K.

Ij **Cerkveni tat** se je pojavil pri sv. Petru v Ljubljani. Cerkovnik je našel v nabiralniku pri sv. Antonu zalomljen ponarejen ključ ter odprti in čisto izpraznjen nabiralnik.

Ij **Vse jim pride prav.** Ko sta delavca Franc Bernard in Ignacij Miklavčič te dni pri deželnih bolnišnici odmetavala sneg, sta to priliko porabila za ogleduhovanje. Opazila sta le, kam spravljajo kosti. Včeraj sta prišla z vozičkom in naložila dve veliki vreči kosti, katere bi bila potem prodala. Usoda pa ju je dohitela prezgodaj in mesto s kostmi in vozičkom k trgovcu sta prišla v zapor.

Ij **Umrl so:** Marija Oblak, dacarjeva vdova, 79 let, Tržaška cesta 31. — Marija Koder, kajzarjeva žena, 47 let. — Avrelia Rop, stražmeštrova hči, 7 let. — Marija Rajer, kovačeva žena, 61 let, Stari trg 11. — Uršula Pohajač, premogarjeva žena, 50 let. — Ivan Zobavnik, delavec, 27 let.

DEMONSTRACIJE V ČEŠKEM NARODNEM GLEDALIŠČU.

Iz Prage poročajo, da je občinstvo proti dirigentu Kovaržoviču priredilo burne demonstracije, ker je občinstvo mnenja, da je on kriv, da je pevka Maturova, ki je pela na gledališču 17 let, bila sedaj odslovljena. Ko je dirigent Kovarževič sel na dirigentski stol, je bil tako izžvižgan, da je moral oditi.

Telefonska in brzojavna poročila.

PRED ZASEDANJEM DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 11. februarja. Izvrševalni odbor nemških strank se snide prihodnji ponedeljek na Dunaju, da določi stališče Nemcev napram programu parlamentarnega dela. Tudi parlamentarna komisija »Slovenske Unije« se snide prihodnji teden. Pogajanja bodo dobila drug tek, kakor se pa je doslej pričakovalo. Kabinetu Bienertovemu, naj se završe obravnave za »Slovensko Unijo« ugodno ali neugodno, ne bo preostalo druge poti kot do formalne demisijske.

VELIKA DEMONSTRACIJA V BRNU.

Brno, 11. februarja. Danes se je vršila v Brnu velika socialno-demokratska demonstracija proti od češke večine nameravanemu zvišanju deželnih davkov. Ob 11. uri dopoldne so pustili v skoraj vseh tovarnah delavci delo. 15.000 delavcev je prišlo demonstrirati pred deželni zbor. Ob 1. uri popoldne se je v vseh tovarnah zopet pričelo delo ter je povsod mir.

SKLICANJE HRVAŠKEGA SABORA.

Zagreb, 11. februarja. Hrvaški sabor bo sklican na dan 21. februarja.

VELIKI PRETEP MED DIJAKI.

Inoost, 11. februarja. V neki tukajšnji restavraciji se je steplo 80 liberalnih s 150 katoliškimi dijaki. Več liberalnih dijakov je ranjenih, dva težko. Policija je z golimi sabljami udrla v lokal in z veliko težavo napravila red.

POTOVANJE BOLGARSKIH POSLANCEV V CARIGRAD IZOSTANE.

Sofija, 11. februarja. Vsled hudega nasprotstva od strani občinstva in časopisja za sedaj izostane nameravani obisk enega dela bolgarskih poslancev v Carigradu. Ta obisk je smatralo inozemsko časopisje za dokaz zboljšanja razmer med Turčijo in Bolgarijo. Izlet, ki je popolnoma privaten in le trgovski, ker so dotični poslanci trgovci, ki hočejo ojačiti svoje trgovske zveze, se vrši v poznejšem času. Bolgarska vlada je napram temu izletu popolnoma pasivna.

VSTAŠKE ČETE ZOPET NA DELU.

Solun, 11. februarja. Pomilošeni in sedaj na Grškem živeči voditelji made-donskih vstašev so organizirali tri oddelke novih čet ter poizkušajo prodirati v turško ozemlje. Vstaškega voditelja Jovana Szerio so orožniki v okraju Solun ustrelili, 30 kmetov pa aretirali, odvedli v Solun ter obtožili, da so jemali vstaše pod streho.

SLOVANSKI KONGRES V SOFIJI.

Peterburg, 11. februarja. Slovanski kongres bo zboroval v Sofiji dne 7. jul. ter bo obravnaval o ustanovitvi vseslovanske banke in o poljsko-ruskih odnosjih.

FRANOSKI VOJNI PRORAČUN.

Pariz, 11. februarja. Zbornica razpravlja o proračunu francoske armade, ki je za 72 milijonov frankov višji radi reorganizacije armade. Za zrakovne postaje je določenih 500.000 frankov.

SESTANEK RUSKEGA CESARJA Z ANGLEŠKIM KRALJEM.

London, 11. februarja. Iz Helsingsforske se poroča, da je za poleti določen sestanek ruskega carja z angleškim kraljem v finski zalivu.

KATOLIŠKI METROPOLIT NA RUSKEM.

Peterburg, 11. februarja. Sv. oče je potrdil prelata Klucewskega za metropolitna katoliške cerkve na Ruskem.

ZAROTA ALBANCEV ODKRITA.

Solun, 11. februarja. Odkrita je razširjena zarota Albancev, v katero je zapletenih mnogo državnih uradnikov in učiteljev. Zarotniki so se hoteli polastiti osebe zaprtega bivšega sultana Abdul Hamida, posaditi ga zopet na turški prestol in novi režim odstraniti.

NOVA NEVARNOST V PARIZU.

Pariz, 11. februarja. Skoro vsi jutranji listi so izšli s precejšnjimi zamudami. Ker so vsled naraščajoče vode morali ustaviti skoro vse stroje z električno gonilno silo. Dievre, mal pritok Seine, ki je speljan podzemeljsko pod mestom, je narastel pred tremi tedni, kakor tudi včeraj ter poplavljal odvajalne kanale, katerih eden se je v najbolj trgovinskem delu mesta razpočil. Zaradi tega so pod vodo souterraini, v katerih so električne naprave. Časopisi so se morali tiskati v tiskarnah, ki imajo bolj ugodno lego. Vendar se kljub naraščanju Seine ne pričakuje nove povodnji.

Pariz, 11. februarja. Seina je bila včeraj visoka 5-7 m, pričakovati je, da naraste še za 80 cm.

REN NARAŠČA.

Kolin, 11. februarja. Včeraj je Ren bil 5 1/2 metra nad normalom. Proti povodnji se delajo obrambna dela.

POVODNJI V BELGIJI.

Bruselj, 11. februarja. Moza in njene pritoki so v zadnji noči tako narastli, da se je bati povodnji.

POVODNJI NA VIRTEMBERŠKEM.

Stuttgart, 11. februarja. Iz doline Jast poročajo o velikih poplavalah. Dolina Ellwangen do Westhausena je izpremenjena v jezero. Kraj Aalen so daleč na okoli poplavalili pritoki reke Kriecher.

VELIKE TATVINE V RUMUNSKEM MUZEJU.

Bukarest, 11. februarja. Iz Jassy se brzojavlja: Odkrila se je tatvina v tukajšnjem umetninskem muzeju, ki praznuje letos 50letnico. Ukradena je med drugimi tudi Rembrandtova originalna slika, ki predstavlja nekega starega moža. Ta slika, kakor tudi Albanijev original, ki je predstavljal Bakha kot otroka, ste nadomeščeni z ničvrednimi kopijami. Koplja neke Carnegijeve slike od znanega slikarja Teniersa je bila nadomeščena z manjvredno kopijo. Tudi mnogo drugih dragocenih slik je bilo na ta način ukradenih.

BJÖRNSONOVA ŽENA OBOLELA.

Pariz, 11. februarja. Björnsonova žena, ki kljub svojim 72 letom že osem dni ni zapustila bolniške sobe svojega moža, je sedaj sama obolela.

RAVNATELJ JETNIŠNICE VLOMILEC.

Peterburg, 11. februarja. Ravnatelj kaznilnice v Kišinevu, Zagorodina, so zasačili pri nekem vlovu. Ravnatelj ima na vesti več vlovov.

ARETACIJA ŽUPANA IN MILIJONARJA.

Pontragone, 11. februarja. Tukajšnjega župana, odvetnika in 50-kratnega milijonarja Tarcanotto so aretirali, ker je obdolžen, da je izvršil umor.

Razne stvari.

Krščanska strokovna organizacija na Nemškem. Strokovno društvo kršč. rudarjev in Nemčiji probučuje poročilo o delovanju v letu 1909., iz katerega posnemamo sledeče zanimive številke. Med dohodki je bilo čisto premoženje 31. decembra leta 1908. 914.849 mark; med stroški so: za zvezino glasilo 117.209 mark, za agitacijo 62.192 mark, podpore stavkujočim 15.555 mark, brezposelnim 14.098 mark, bolniške podpore 248.187 mark, posmrtnin 76.680 mark, posebne podpore 3611 mark; dohodkov je bilo 2.103.462 mark, izdatkov 919.197 mark, torej je čistega premoženja bilo 31. decembra 1909. 1.184.253 mark, h kateremu se mora prišteti še vrednost poslopja glavne uprave, pisarniške opravle, knjižnice, premoženja v krajevnih blagajnah v visokosti 307.803 mark, tako da se izkaže pravo čisto premoženje z 1.492.068 markami. Organizacija izdaja poleg nemškega glasila tudi glasila v poljskem, francoskem in italijanskem jeziku. Z ozirom na te številke je obziranje vredno, da je med krščanskimi strokovnimi organizacijami v Avstriji ravno rudarska najslabša.

Brezžična električna razsvetljava. Newyorški »World« poroča, da je Nikolaj Tesla, ki je dvajset let proučeval »brezžično električno luč«, sedaj svoj problem rešil in iznajdbo dovršil. Tesla pravi, da more s svojim razsvetljevalcem vse Združene države razsvet-

liti. Električni tok bi se razširil po zraku na vse strani in bi svetil kot kak severni sij. Luč bi sicer ne bila močna, vendar pa toliko, da bi se lahko razločevalo posamezne predmete. Tesla namerava najprej razsvetliti newyorško pristanišče v okrožju 100 angleških milj. Pravi, da bi bila velika osrednja električna postaja najcenejša in najbolj gotova stvar. Njegove žarnice ni treba nikoli premeniti, ker ničesar ne more v njih dogoreti. To so navadne kroglice iz stekla, ki so hermetično zaprte in zapečatene ter vsebujejo samo razredčen plin.

Grozna nesreča na pustnem korzu. Iz Lizbone se nam poročajo: V nekem sprevedu mask je bil voz, okrašen z bombažem in papirjem. Trinajst deklic iz najuglednejših rodbin je bilo na vozu, ki se je naenkrat vnel. Plameni so zagrnili voz. Vse deklice so dobile hude opekline, lasje so jim pogoreli skoro do kosti. Kot se govori je zažgal voz nek mlad človek iz maščevanja, ker se neka deklica ni odzvala njegovim ljubezenskim ponudbam.

Stavkujoče ameriške šivilje. Poroča se, da so pred kratkem darovale newyorškim stavkujočim šiviljam dijakinje 5000 K in naročile pri njih 1000 ženskih jopičev. Šivilje ženskih jopičev se namreč pečajo sedaj z načrtom, ustanoviti lastno tovarno za šivanje jopičev s pomočjo naklonjenih bogatih newyorških dam. Hči znanega milijonarja Morgana jim je obljubila ustanoviti tvornico, ako bo naročenih najmanj 1000 jopičev. Na ta način se mislijo šivilje osamosvojit od oderuških delodajalcev.

Pomladanska slavnost se bo zopet vršila letos 14. apr. v Curihu pa 4 letih z velikim slavnostnim obhodom, ki bo predstavljal z ozirom na bližnjo otvorene umetniške liše upodobljajoče umetnosti, švicarsko stavbarstvo, slikarstvo in kiparstvo. Spreveda se bo udeležilo okoli 2000 ljudi. Od 30. junija do meseca septembra bo v novi umetniški hiši razstava švicarske narodne umetnosti.

Vsled deževja podrite hiše. Iz Londona se poročajo, da se je v vasi West-William odtrgala in sesedla velika plast zemlje vsled neprestanega deževja. Tri hiše so se podrle; osem ljudi je izgubilo v razvalinah življenje.

Stavka sladkornih delavcev. Iz Marsilije poročajo: Tri sladkorne tvornice so ustavile delo zaradi stavke 2000 delavcev, ker se jim niso zvišale plače.

Sedemkratni umor. Iz Varšave poročajo: V mestecu Carycyna na Ruskem-Poljskem je bila na živinski način umorjena družina rokodelca Szezuka, broječa sedem oseb. Szezukov sin iz prvega zakona je bil razjarjen, ker je oče prepisal premoženje otrokom iz drugega zakona ter je sklenil, da se maščuje nad očetom in njegovim drugo ženo ter otroci. Napadel je očeta s težkim kladivom ter mu razbil po groznem boju na življenje in smrt glavo. Padel je takoj mrtev na tla. Nato je ubil na isti način mačeho in peterski otrok. Nečloveškega sina so aretovali in izročili sodišču, kakor tudi dva njegova brata, gimnazijca, ki sta osumljena skrivde.

Pusta v Parizu niso slavili, ker vode še vedno naraščajo. Parižani so se vendar enkrat zamislili v resnobo življenja.

Veliko število samoumorov se je te pustne dni zgodilo po celem svetu. Je čisto naravno.

Znanost in umetnost.

»Kovačev študent.« Libreto spisal Ivan Kovačič. Uglašil Vinko Vodopivec. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena 3 K 20 vin.

Ni bila napačna misel, da se je marljivi gosp. skladatelj lotil »Kovačevega študenta«, objavljenega v 5. in 6. snopiču »Zbirke ljudskih iger«, ter ga uglasbil za naše ljudske odre. Temu namenu primerno je vsa skladba preprosta in lahko izpeljiva. V igri nastopa sedem oseb, trije tenoristi, dva basista, en baritonist in ena sopranistinja; zbor poje za kulisami.

Do tenorja se stavijo majhne zahteve; le parkrat sega do g. V zadnjih treh taktih se pač povzpne do b, toda komur to ni mogoče, ostane lahko na f. Sopran ima najkrajšo vlogo. Po mojem mnenju bi ne bilo nič škoda, ako bi ta malenkostna uloga docela izpadla. Marsikje načeloma ne igrajo iger z mešanimi ulogami; tem odrom bo »Kovačev študent« nedostopen samo zaradi par taktov, ki jih poje Meta. Kar zadeva melodije same, se jih bodo pevci-igralci naučili brez težave. V zborih so uporabljene večinoma znane

narodne pesmi, kakor n. pr. »Bratci veseli vsi« in več drugih, katerim je seveda podstavljeno drugo besedilo. Spremljevanje na klavirju ni težko; izvršiti se dá — mutatis mutandis — tudi na harmoniju. Končno naj omenim še nekaj malenkosti. Na strani 9. v tretjem taktu druge vrste je oni »e« in zlasti še skok na »a« nenaraven. Bolje bi bilo postaviti tamkaj »g«; v tem slučaju bi seveda bas moral ostati na »f«. Isto mesto se ponavlja na 11. strani. Na strani 16. v drugem taktu zadnje vrste naj v basu namesto dveh osminok »d f« stoji četrtinka »d«. Na strani 18. v 7. taktu druge vrste za klavir naj v diskantu namesto »f as f« stoji bolje trikrat »as«. Na strani 31. v drugem taktu prve vrste spremljevanja naj se zadnja nota v basu glasi »b« namesto »f«. V isti vrsti v tretjem taktu bi bas namesto na »es« bolje se glasil na »f« s septimnim akordom zaradi zveze z naslednjim. Isto mesto se ponavlja na 32. strani. Harmonizacijo pevskega dela bi si jaz tu in tam želel nekoliko bolje izpeljano. Nekaj napak gre tudi na račun prepisovalca s kemičnim črnolom, n. pr. na strani 16. kjer mora v drugem taktu tretje vrste stati d³, f, d²; par drugih napak lahko vsak sam popravi. Ne glede na te malenkosti moramo pa vobče reči, da z ozirom na namen, ki ga je imel g. skladatelj s to skladbo pred očmi, se mu je delo dobro posrečilo. »Kovačev študent« bo brez dvoma zlasti v predpustnem času stalno na repertoarju raznih naših ljudskih odrov. F—č.

Svarilo. Podpisani svarim vsakogar, naj na moje ime nikomur ničesar ne posodi ali kreditira, ker za take dolgove nisem plačnik. Ljubljana, dne 11. februarja 1910. Rud. Peterlin Čevljar, ski mojster in hišni posestnik Trnovski vrstan.

Posteljno vlogo

odstrani **zajamčeno** takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata naznaniti. Knjižico pošlje zastonj: **Zavod „Sanitas“** Velburg P 347 Bavarsko. 284 31

Dobro vino

je na prodaj v kmečkih kletih. Posreduje in jamči za pristnost **Posojilnica v Kaštelu, pošta Buje v Istri.** 10—1

Za slabokrone in prebolele : 'Kuč' je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino najboljše sredstvo.

Bratje Novakovič, Ljubljana.

Razpis službe organista in cerkovnika v Možici na Koroškem.

Nastop 3. marca 1910. Oženjeni cecilijanec, katerega žena je dobra pevka in on rokodelec v mizarstvu ali v krojaštvu, ima prednost. Cerkevno predstojništvo Možica na 346 Koroškem. 3—1

Serravallo
železno Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906: **Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.**

Povzročajo voljo do jedi, okrepča živce, pogloblja kri in je **rekonalescentom** in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških sprilodeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 300·2 m, sred. zračni tlak 736·0 mm

dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
10	9. zveč.	740.2	-0.8	sr. jvzh.	oblačno	
11	7. jut.	740.5	-2.8	sl. svzh.		0.0
	2. pop.	738.4	3.0	sl. jug.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp 0.1°, norm. -0.7°.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 11. februarja.

Pšenica za april 1910	14.09
Pšenica za maj 1910	13.79
Pšenica za okt. 1910	11.78
Rž za april 1910	9.52
Rž za okt. 1910	8.79
Oves za april 1910	7.52
Koruzna za maj 1910	6.64

Elektiv: trdneje.

Pozor kmetice in dekleta! V moji le-karniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, iznajti najboljše sredstvo za **rast las**, to je **Kapilor št. II**. Isti deluje, da postanejo lasje **gosti dolgi in od-stranjajo prhljaj** (luske) **na glavi.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončica 5 K. Treba je, da si vsaka obitelji naroči. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je:

P. Jurisic lekarnar v Pakracu
št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 3290 b

Ant. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo št. 2,
poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila točno. **Cene zmerne.**
3662 52-1

Grozovita povodenj v Parizu

ki je napravila nad eno milijardo frankov škode, za kar je sama francoska vlada darovala 20 milijonov frankov podpore, ter mnoge druge države in glavna mesta večje svote se bode predstavljala od sobote 12., do torka 15. febr. v **elektoradiografu „IDEAL“**, na kar podpisano uljudno opozarja sl. občinstvo. **Ravnateljstvo.**

Razpis zgradbe nove kleti kmetijskega društva v Vipavi r. z. z o. z.

Vsa dela se oddajo enemu podjetniku. Načrti, stroškovnik in pogoji so vpogled v pisarni hranilnice in posojilnice v Vipavi. Pismene ponudbe se sprejemajo

do 20. februarja 1910,

in je položiti 1000 K varščine.

Kmetijsko društvo v Vipavi

337 3—1

dne 8. februarja 1910.

Odbor.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem s 1. februarjem 1910 prevzel **brivnico** v Selenburgovi ulici št. 3 (vogal Knaflove ulice) ter se tem potom najtopleje priporočam.

Z odličnim spoštovanjem **Emil Navinšek**
diplom. frizer za gospode in dame.
Odklikovan na razstavah v Marziji, Genovi, Karlovih vrbih in Dunaju.

353 3—1

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3 letnim pis-menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna trvdka **A. GELB, Krakov 340.**
2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1—1

HLEV

s pritklinami se odda v najem na Poljanski cesti 81. Več se izve pri **J. Zakotnik, Dunajska cesta 40.**

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu določijo 11 skatelij tako izborna učinkujočih 3281

Salmijakovih pastil

(kasa) lajšajočih, slaz razkrajajočih

lekarja Piccoli v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževega dvornega založnika. Ena škatljica 20 vin., 11 skatelij 2 kroni. Naročila po povzetju.

Razpisana je služba

organista in cerkovnika

pri župni cerkvi v Dolu pri Ljubljani. Dohodki: prosto stanovanje, plača v denarju in žitni beri, 700 K. Mogoče se postranski zaslužek. Prosilci, zmožni voditi tamburaški zbor, imajo prednost. Nastop 1. aprila 1910.

Zupni urad Dol pri Ljubljani. 354

Naprodaj je dobro obiskovana

GOSTILNA

z lepim velikim senčnatim vrtom na zelo prometnem kraju tik velikih tovarnih in ne daleč iz mesta. Kupni pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo „Slovenca“. 355